

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-374/18-H

Název	Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú.
Sídlo	Prostřední Lánov 247, 543 41 Lánov
E-mail	linda.zelenkova@gmail.com
IČ	06 132 961
Identifikátor	691 010 943
Právní forma	ústav
Zastupující	Zdena Cejnarová
Zřizovatel	Lenka Lukášková, Linda Zelenková
Místa inspekční činnosti	Vrchlabí (katastrální území Podhůří-Harta, parcela č. 562 a č. 557)
Termín inspekční činnosti	24. – 26. duben 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Lesní mateřská škola Mraveneček z. ú. (dále škola) vykonává činnost mateřské školy od 1. září 2017. Předškolní vzdělávání probíhá na pozemcích pronajatých městem Vrchlabí v přírodní lokalitě, která nabízí množství příležitostí k naplňování záměrů ŠVP. Provoz školy je celodenní od 8:00 do 16:00 hodin. Stravování dětí je smluvně zajištěno soukromým dodavatelem.

Kapacita školy (15 míst) byla zcela využita. Věkově smíšenou třídu navštěvovalo v době inspekční činnosti 17 dětí, čtyři z nich byly přijaty na kratší dobu, než odpovídala provozu školy. Sedm dětí plnilo povinnou předškolní docházku, jedno z nich mělo odklad povinné školní docházky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje zákonné předpoklady pro výkon činnosti ředitele. Vnitřními dokumenty vymezila kompetence jednotlivých pracovníků, významnou část úkolů a pravomocí přenesla na své dvě zástupkyně, které jsou současně zřizovatelkami školy. Obě zástupkyně zabezpečují naplňování záměrů školy, její běžný chod, komunikaci se zákonnými zástupci i dalšími partnery. Zajišťují finanční a materiální podmínky pro vzdělávání a výraznou měrou se podílejí na vedení povinné dokumentace školy. Koordinují pravidelné porady zaměstnanců i jednání pedagogické rady, kde se společně zabývají organizačními záležitostmi i plánováním vzdělávacího procesu. Ředitelka školy řídí školu spíše formálně, kontrolní mechanismy uplatňuje v omezeném rozsahu. Během inspekční činnosti byly proto zjištěny nedostatky ve vedení povinné dokumentace, přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání a dalších oblastech. Ředitelka školy stanovila organizaci vzdělávání, nerozvrhla však s ohledem na zajištění bezpečnosti a vzdělávání dětí efektivně přímou pedagogickou činnost učitelů. V průběhu školního roku nebylo vzdělávání dětí a dohled nad nimi opakovaně zajištěno pedagogickým, ale pouze nepedagogickým pracovníkem.

Vzdělávací proces zabezpečuje pět pracovníků s krátkou dobou praxe. Dva učitelé jsou nekvalifikovaní a jeden z nich si požadované vzdělání doplňuje. Společně s nimi o děti pečují tři nepedagogičtí pracovníci, pouze jeden z nich disponuje potřebnou odborností (chůva). Ředitelka školy prokazatelně doložila, že nemohla zajistit vzdělávání dětí kvalifikovanými pracovníky a průběžně je formou nabídky zaměstnání hledá. Vedení školy se do zabezpečení vzdělávacího procesu zapojuje pouze částečně. Odborné vzdělání a dlouholeté zkušenosti má ředitelka školy, která přímou pedagogickou činnost nevykonává. Jedna její zástupkyně působí na pozici nepedagogického pracovníka. Vedení školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří navštěvují vhodně zaměřené semináře (Respektovat a být respektován, O krok dál aj.). Ředitelka školy však nevěnuje dostatečnou pozornost vedení a hodnocení učitelů. Neposkytuje jim účinnou odbornou a metodickou podporu, což se negativně projevuje v kvalitě uplatňovaných vzdělávacích postupů.

Venkovní prostor, kde probíhá vzdělávání dětí, vytváří velmi dobré podmínky pro zvyšování jejich fyzické zdatnosti, rozvoj pohybových schopností a dovedností. Zázemí školy tvoří dřevěná maringotka, ve které jsou uloženy převážně dětské knihy a výtvarné pomůcky. Škola upřednostňuje přírodní materiály, které děti samy objevují v přírodě a vytvářejí si z nich hračky a pomůcky. Ke stravování i vzdělávání dětí škola využívá také prostorný stan, který je vybaven opotřeбенými stoly a dalším zařízením z přírodního dřeva. Během

inspekční činnosti byla ve venkovních i vnitřních prostorách školy zjištěna rizika ohrožující zdraví a bezpečnost dětí, která se vedení školy podařilo odstranit (poškozené stoly, lavice a dřevěné palety využívané k různým účelům).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Záměry ŠVP, které se prolínaly jednotlivými měsíci, spojovalo několik prvků – „Příroda“, „Svátky a tradice“ a „Naše pocity“. Během vzdělávání byly uplatňovány principy přírodní pedagogiky založené především na svobodné hře, respektujícím přístupu k dětem a smyslovém vnímání toho, co nabízí přírodní okolí. Komunikace pedagogických i nepedagogických pracovníků s dětmi byla vstřícná a empatická. Významným pozitivem byla vzájemná souhra a spolupráce všech pracovníků školy. Omezený však byl výběr vzdělávacích metod a forem i pestrost vzdělávací nabídky. Tato zjištění dokladovaly i záznamy o průběhu vzdělávání v třídní knize.

Volná hra byla převážně ponechána na svobodné volbě dětí. Vhodně byla postavena na situačním učení, které vycházelo z přírodních jevů. Vzhledem k minimálnímu množství vybavení a nízké podpoře učitelů byly spontánní činnosti dětí spíše jednotvárné (hry s pískem, s přírodními materiály a klacky). Chybělo vytvoření cílené nabídky vedoucí k získávání dovedností, znalostí a postojů z různých vzdělávacích oblastí. Spontánní aktivity výrazně převažovaly nad řízenými a nebyly vzájemně provázané.

Během dne byly zařazeny dílčí řízené aktivity, které vedly zejména k rozvoji hrubé motoriky, poznatků o přírodě nebo k výtvarnému vyjádření dětí jednoduššími technikami. Pravidelně byly začleňovány činnosti a rituály, jejichž prostřednictvím děti získávaly pocit jistoty a přirozenou představu o čase. Jedním z nich byl „ranní kruh“, který podporoval sociální vztahy a komunikativní dovednosti, děti měly možnost vyjádřit svá přání. Učitelé využívali tato společná setkávání k zařazení aktuálních témat, práci s obrázkovým textem a motivaci k následnému dopolednímu programu. Pouze ojediněle však byly děti účinně vedeny k naslouchání a respektování druhého. Vzdělávací nabídka ve věkově smíšené třídě nebyla diferencována podle schopností a možností dětí. Nejstarší děti projevovaly i nezájem o řízené aktivity a k jiným nebyly motivovány. Některé činnosti nebyly vhodně zvolené a neprobíhaly metodicky správně (podpora pěveckých a pracovních dovedností aj.).

Významnou pozornost škola věnovala přírodovědné oblasti, která byla přirozeně rozvíjena téměř celodenním pobytem dětí ve venkovním prostředí. Děti touto cestou získávaly poznatky o přírodě a jejích zákonitostech v souladu s ročním obdobím. Pobyt dětí ve škole a v jejím okolí vytvářel řadu příležitostí ke spontánnímu pohybu a rozvoji jejich hrubé motoriky (např. chůze a běh v nerovném terénu). Během sledovaných činností učitelé okrajově zařazovali také řízené pohybové aktivity (přelézání překážek, udržování rovnováhy, přeskakování aj.). Méně pozornosti věnovali podpoře kulturních dovedností a návyků při stolování. Výdej stravy byl spojen s výraznými prostoji a nedostatkem nádobí. Děti si dopolední přesnídávku a odpolední svačinu zpravidla pokládaly přímo na stůl. Zaměstnanci školy dětem oběd servírovali pouze do misek od polévky. Během inspekční činnosti škola přijala dílčí opatření a doplnila chybějící talíře a přibory. Vhodně probíhal odpolední odpočinek, který byl přizpůsoben individuálním potřebám dětí, po relaxaci se děti s menší potřebou spánku věnovaly volné hře.

Nedostatky byly zjištěny v rozvoji sociálních vztahů a postojů dětí. Přestože učitelé pravidla vzájemných vztahů dětem v průběhu dne opakovaně připomínali, nedocílili jejich respektování. Vznikala i dílčí bezpečnostní rizika, např. šlehání pruty do keřů a rostlin, při kterých hrozilo ublížení ostatním dětem, lezení na strom bez fyzické dopomoci

dospělého. Během sledovaných činností nebyl opakovaně zajištěn dohled nad dětmi učitelem školy. Děti byly ve venkovních prostorách školy ponechány pouze s chůvou a učitelé nezdávka vcházeli do maringotky i stanu. Neměli tak přehled o tom, kde se děti pohybovaly a jakým činnostem se věnovaly.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální přístup byl v průběhu dne uplatňován především podle aktuálních potřeb dětí. Výraznější individualizace vzdělávání vzhledem k rozvoji specifických dovedností se však neprojevila, a to ani směrem k dítěti s odkladem povinné školní docházky. Vzdělávání nezahrnovalo činnosti směřující k prevenci školní neúspěšnosti (např. logopedická prevence, vedení dětí ke správnému sezení a držení psacího náčiní, rozvoji dovedností předcházejících čtení, psaní a počítání). Učitelé vedou záznamy o pokrocích dětí a portfolia jejich prací, využívaný způsob však neobsahuje záměry potřebné pro další rozvoj dětí.

Výsledky dětí nebyly v prostorách školy prezentovány. Podle ŠVP škola rozvíjí jednotlivé klíčové kompetence prostřednictvím činností, které vycházejí z kontaktu s přírodou. Průběh sledovaných činností, projevy dětí i záznamy v třídní knize však prokázaly, že vzdělávání nevedlo ke komplexnímu rozvoji dětí v souladu s RVP PV. Některé děti nerespektovaly připomínaná pravidla bezpečnosti, vzájemných vztahů a komunikace. Neměly upevněny základy společenského chování (neuměly pozdravit, poděkovat, odpovědět na otázku) a kulturních návyků při stolování. Děti v povinném vzdělávání měly široké znalosti o přírodě, projevovaly však nižší citlivost k živým tvorům a rostlinám. Na velmi dobré úrovni byly pohybové dovednosti a fyzická zdatnost dětí. Znalý některé písně, uměly je rytmitizovat. Pouze dílčím způsobem byly schopny využívat matematické operace (např. počet).

Spolupráce se zákonnými zástupci je na nadstandardní úrovni. Dobré vztahy ve škole přispívají k otevřenosti vůči rodičům a jejich průběžné informovanosti o plánovaných akcích, které se vážou k různým slavnostem. Zákonní zástupci pomáhají škole budovat její zázemí a přispívají drobnými dary. Další spolupráce s místními organizacemi (např. KRNAP, Krkonošské muzeum ve Vrchlabí) účinně přispívá k naplňování ŠVP.

Závěry

Silné stránky

- Účinná spolupráce s rodiči dětí, která přispívá ke zkvalitňování podmínek pro vzdělávání i naplňování ŠVP.
- Podmínky pro rozvoj povědomí dětí o přírodním prostředí a jeho zákonitostech v přirozených souvislostech.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola nemá nastaven funkční systém řízení a kontrolních mechanismů ze strany ředitelky školy.
- Vzdělávací proces není zajištěn kvalifikovanými pedagogickými pracovníky, dohled nad dětmi nevykonává po celou dobu vzdělávání učitel školy.
- Ředitelka školy věnuje jen minimální pozornost odbornému vedení svých nekvalifikovaných a začínajících kolegů.
- Pedagogové dětem nepřipravují dostatečně pestrou vzdělávací nabídku, neuplatňují široké spektrum forem a metod práce.

- Výsledky zjištěné pedagogickou diagnostikou nejsou využívány při plánování vzdělávací nabídky a individualizaci vzdělávání.
- Vzdělávací proces klade nízký důraz na rozvoj sociálních dovedností, společenských a kulturních návyků dětí.
- Vzdělávání nesměřuje k rovnoměrnému získávání klíčových kompetencí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit funkční řízení ředitelkou školy, efektivně nastavit kontrolní mechanismy.
- Využívat odbornost ředitelky školy k vedení pedagogického sboru a účinnému hodnocení vzdělávacího procesu.
- Zabezpečit výuku pedagogy a nepedagogickými pracovníky s odbornou kvalifikací.
- Zajistit dohled nad dětmi učitelem školy a dbát na jejich bezpečnost.
- Věnovat pozornost šíři a pestrosti vzdělávací nabídky i uplatnění různorodých forem a metod práce s dětmi.
- Předcházet školní neúspěšnosti cíleným využitím diagnostických aktivit a individuální práce s dětmi.
- Posilovat sociální dovednosti, společenské a kulturní návyky dětí při všech vzdělávacích činnostech i stolování.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy nedosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zápis ze zakládací schůze ústavu sepsaný dne 16. března 2017
2. Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové o zápisu do rejstříků ústavů, spisová značka U 129, čj. Fj. 17247/2017/KSHK – 24, ze dne 25. května 2017
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, čj. KUKHK-12211/SM/2017-5, s účinností od 1. září 2017
4. Výpis správního řízení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KUKHK-34064/SM/2017-3, s účinností od 13. listopadu 2017
5. Jmenovací dekret na funkci ředitelky školy s účinností od 1. listopadu 2017
6. Školní matrika – školní rok 2017/2018

7. Doklady o přijímání dětí, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování – školní rok 2017/2018
8. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy a portfolia dětí) – školní rok 2017/2018
9. Třídní kniha – školní rok 2017/2018
10. Přehled docházky – školní rok 2017/2018
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. září 2017
12. Školní řád platný od 1. ledna 2018
13. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí – školní rok 2017/2018 (včetně knihy úrazů vedené ve školním roce 2017/2018)
14. Doklady o dosaženém vzdělání zaměstnanců školy působících ve škole v době inspekce a osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí – školní rok 2017/2018
15. Rozvrh služeb – září 2017 až červen 2018
16. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2017/2018
17. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní rok 2017/2018
18. Zápis z jednání s ředitelkou školy ze dne 26. dubna 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Mgr. Blanka Kloudová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Kloudová v. r.

Bc. Stanislava Krčková, kontrolní pracovnice

Bc. Stanislava Krčková v. r.

Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice

Bc. Ilona Oškrobaná v. r.

V Hradci Králové 18. května 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Zdena Cejnarová, ředitelka školy

Zdena Cejnarová v. r.

Ve Vrchlabí 1. června 2018